

Datum: 24 augustus 2022

Behandeld door:

Normec Fair Labour Certification, Normec VRO, Bureau Cicero en TÜV Nederland

Betreft:

Internetconsultatie Wet verplichte certificering voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten

Geachte mevrouw Gennip,

Hieronder zullen wij een korte reactie geven vanuit onze hoedanigheid als private inspectie-instellingen. Onze reactie behelst voornamelijk de volgende onderwerpen:

1. De uitvoerbaarheid en haalbaarheid van de betreffende wetswijziging
2. Handhaving
3. Certificerende Instelling (CI) en Inspectie-Instellingen (II's)

Introductie

Normec Fair Labour Certification (hierna te noemen Normec FLC), Normec VRO, Bureau Cicero en TÜV Nederland zijn private Inspectie-Instellingen die al jarenlang bevoegd zijn om inspecties uit te voeren voor het SNA-keurmerk. Wij zijn reeds 15 jaar betrokken bij ontwikkelingen rondom het SNA-keurmerk en de vormgeving en aanpassing van SNA-normen. Ook zijn wij nauw betrokken bij de aankomende herziening van de SNA-normen (middels een hiervoor opgezette werkgroep). Deze SNA-normen vormen de basis voor het normenkader dat zal worden vastgesteld bij introductie van verplichte certificering.¹ Kort en goed: wij kennen de sector goed en zijn op de hoogte van wat er speelt.

Het doet dan ook deugd dat u in het nieuwe stelsel belang hecht aan de voortzetting en intensivering van publiek-private samenwerking in de toekomst.² Doel is om de bestaande kennis en expertise ook in de toekomst effectief in te zetten.³ Vanuit onze kennis en expertise denken wij dan ook graag mee over de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van deze wetswijziging, over de handhaving daarvan en over de verschillende actoren en hun rollen binnen het nieuwe stelsel.

Gezien het feit dat de wetswijziging op dit moment nog slechts de hoofdlijnen bevat en het normenkader in een later stadium door de CI wordt vastgesteld, beperken wij onze reactie voor nu tot de hierboven genoemde onderwerpen. Wel denken wij graag mee in de nadere (inhoudelijke) invulling van dit normenkader.

¹ Zie bijvoorbeeld p. 20 van de concept Memorie van Toelichting.

² Zie o.a. p. 4, 6, 8 en 11 van de concept Memorie van Toelichting.

³ Zie bijvoorbeeld p. 4 van de concept Memorie van Toelichting.

1. De uitvoerbaarheid en haalbaarheid van de betreffende wetswijziging

Wij pakken uw handreiking om tijdig met Inspectie-Instellingen om de tafel te gaan ten aanzien van de haalbaarheid en uitvoerbaarheid uiteraard graag op. Wij menen dat, wanneer dit tijdig opgepakt wordt en zolang gebruik gemaakt wordt van de kennis en ervaring die is opgedaan in de afgelopen 15 jaar, met de juiste stappen en keuzes de wetswijziging tot de gewenste verbeteringen kan leiden.

Ten aanzien van de haalbaarheid willen wij meer specifiek onze zorgen uiten over de realisatie van het tijdig certificeren van de genoemde 15.000 ondernemingen binnen de gestelde tijdspanne. Daarvoor is het nodig om tijdig de capaciteit op het gewenste niveau te hebben. Uit de concept Memorie van Toelichting leiden wij af dat u die zorgen onderkent.⁴

Ten behoeve van deze haalbaarheid en capaciteit komen bij ons o.a. de volgende gedachten op:

- Het deels gefaseerd invoeren van de verplichte certificering. Daarbij kunnen ondernemingen die reeds over het SNA-keurmerk beschikken, in het jaar 2024 een start maken met sec de toetsing van het toetsingskader dat aanvullend op de herziene SNA-norm (basis) zal gelden. De huidige registratie inclusief een positief resultaat op het aanvullende toetsingskader zal leiden tot de verlening van een certificaat door de CI en registratie van de gecertificeerde onderneming in het register.
- Het tijdig toetsen van ondernemingen die momenteel nog niet over het SNA-keurmerk beschikken zodat de controles niet allemaal gezamenlijk in één periode vallen.

Wij hebben hier meerdere ideeën over die we graag met u bespreken.

Ten aanzien van de uitvoerbaarheid is het momenteel nog niet volledig duidelijk hoe het toetsingskader eruit gaat zien. Het normenkader wordt in een later stadium door de CI vastgesteld en heeft uw goedkeuring. De inhoud ervan is op dit moment (bij ons) nog niet bekend. Om deze reden kunnen wij nog geen uitspraken doen over de controleerbaarheid en dus evenmin over de uitvoerbaarheid hiervan.

Conclusie:

Normec FLC, Normec VRO, Bureau Cicero en TÜV Nederland gaan graag met u in gesprek over de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de betreffende wetswijziging. Meer specifiek besteden wij met u aandacht aan de planning in relatie tot tijdig beschikbare capaciteit en kwaliteit.

⁴ Zie p. 50.

2. Handhaving

We begrijpen dat private toetsing alleen niet het volledige antwoord is geweest op de door u beschreven problematiek. Het huidige stelsel heeft geen verplicht karakter en er is onvoldoende handhaving vanuit het publieke domein.

Wij willen in deze benadrukken hoe belangrijk handhaving is teneinde het net te sluiten en de cirkel rond te maken, zodat de door u benoemde wetwijziging haar doel bereikt. Wij merken daarbij op dat het naar onze mening niet (uitsluitend) de wet- en regelgeving is die misbruik bij zelfregulering tegengaat. Wij vragen ons af of het publieke handhavingsinstrumentarium in aanvulling op het private toezicht tot op heden effectief benut wordt.

Voor het slagen van het stelsel is het onzes inziens dan ook nodig dat er effectief toezicht gehouden wordt op de naleving van de wet- en regelgeving en dat bij overtredingen daadwerkelijk gehandhaafd wordt.

Daarmee is het wel van belang dat de inleners hun verantwoordelijkheid gaan inzien en dat inleners zich hier ook verantwoordelijk voor voelen. Dit kan bereikt worden door bewustwording (onder de niet kwaadwillende inleners) en een realistische pakkans en hoge boetes (voor de kwaadwillende inleners).

De toelichting vermeldt echter niet wat dit effectieve toezicht in het nieuwe stelsel inhoudt dan wel hoe het handhavingproces en bijbehorend instrumentarium er uit zullen gaan zien. Een handhavingbeleid (onder meer) een toezichtstrategie, een inschaling en weging van overtredingen en een onderbouwing voor de keuze uit verschillende handhavingsinstrumenten, ontbreekt. Ook is het nog onduidelijk hoe er gecontroleerd gaat worden op de administratie- en meldplicht. Dit zal een belangrijke sleutel zijn tot het beoogde effectieve resultaat van deze wetwijziging. Wij kunnen dan ook nog geen deugdelijke reactie geven of de invulling die hieraan gegeven wordt/gaat worden afdoende is teneinde het beoogde doel te bereiken.

Het lijkt ons wenselijk om ook hierover met elkaar in gesprek te gaan om er zo voor te zorgen dat publieke en private actoren tezamen de cirkel rond zullen krijgen.

Aanvullend willen wij ook onze zorgen uiten over twee punten.

Met de gekozen reikwijdte (alle ondernemingen die arbeidskrachten ter beschikking stellen, zoals gedefinieerd in de Waadi) zal een deel van wat nu wel onderdeel van de scope van onze controles is, in de toekomst buiten die scope vallen. Wij zien dan ook een 'vlucht / verschuiving' ontstaan naar overige vormen van arbeid die in werkelijkheid onder de reikwijdte van de verplichte certificering (zouden moeten) vallen.⁵

De vraag die wij als Inspectie-Instellingen dan ook graag met u willen bespreken, is hoe wij in deze kwestie breder kunnen signaleren dan enkel de naleving van het normenkader dat ziet op het ter beschikking stellen van arbeidskrachten. Welke signalen kunnen wij als Inspectie-Instellingen meenemen en terugkoppelen aan de CI, die ertoe kunnen bijdragen dat de handhaving vanuit het

⁵ Dit risico wordt ook in de concept Memorie van Toelichting onderkend (par. 8.3).

publieke domein effectief kan worden ingezet. Kortom, het gat dichten daar waar de verplichte certificering mogelijk geen rol in kan spelen. Ook hierover zouden wij graag met u in gesprek treden.

Tot slot merken wij, ten aanzien van handhaving, het volgende op. Een goede informatiepositie is essentieel voor een adequate uitvoering van de taken door de Inspectie-Instellingen. Wij zien dat het wetsvoorstel daar aandacht voor heeft. Het conceptvoorstel legt bijvoorbeeld een meewerkplicht voor de inlener vast (artikel 12l). Wij vragen ons af op welke wijze en door wie de naleving van de verplichting zoals opgenomen in artikel 12l kan worden afgedwongen. Afsluitend merken wij op dat effectieve gegevensuitwisseling de nodige uitwerking behoeft in lagere regelgeving of in protocollen (ten aanzien van het nieuwe artikel 14b, lid 6 bijvoorbeeld). Om te zorgen voor een werkbare toezichtspraktijk worden wij graag betrokken bij die uitwerking.

Conclusie:

De voorgenomen wetswijziging, verplichte certificering, kan onzes inziens enkel het gewenste doel bereiken als we de publiek-private samenwerking zo effectief mogelijk benutten én als het publiekrechtelijke toezicht en handhaving effectief vorm krijgt.

3. Certificerende instelling (CI) en Inspectie-Instellingen (II's)

Op dit moment is, zo begrijpen wij, is nog onduidelijk welke partij u zult aanwijzen als CI. Wij willen benadrukken dat het bij de keuze van de CI belangrijk is dat de ervaringen, valkuilen, kennis, processen, maatregelen, reglementen, overleg vormen etc. die in de afgelopen 15 jaar vorm hebben gekregen en het niveau hebben bereikt waar zich dit per heden bevindt, niet overboord worden gegooid. Het is onzes inziens dan ook van belang om de kennis en kunde van de Stichting Normering Arbeid te benutten en van daaruit verder te bouwen naar een verbetering en een succesvol resultaat van deze wetswijziging. Het overnemen en voortzetten van zaken en werkwijzen die op dit moment reeds kwalitatief op orde zijn, zal ook een belangrijke bijdrage leveren aan de haalbaarheid van dit stelsel.

Om de kwaliteit van de inspecties te borgen is het van belang dat de CI toezicht houdt op de Inspectie-Instellingen. Dit vereist de aanwezigheid van voldoende kennis binnen de CI ten aanzien van de normen/toetsingskader, cao's, wet- en regelgeving, externe controles etc.. Ook op dit punt benadrukken wij dat dergelijke kennis reeds binnen de Stichting Normering Arbeid aanwezig is. Daarop kan worden voortgeborduurd, hetgeen de haalbaarheid onzes inziens vergroot.

Conclusie:

Bij het zetten van de juiste stappen en het maken van de juiste keuzes is het van belang de huidige en aanwezig kennis en ervaringen optimaal te benutten. Alleen op die manier worden de beoogde doelstellingen van verplichte certificering bereikt.

Tenslotte:

Wij horen graag van u hoe de komende tijd benut zal worden om op de hierboven punten tot een nadere uitwerking te komen en zien uw uitnodiging graag tegemoet teneinde hierbij betrokken te worden.

Met vriendelijke groet,

Julisa Fereijra – Phelipa
julisa.phelipa@normecgroup.com
Business Unit Director
Normec FLC en Normec VRO

Mede namens:

Theo van Leeuwen
Directeur Bureau Cicero

Paul van Enkevort
Senior Vice President Western Europe TÜV Nord
Manager Business Unit Certification TÜV Nederland QA

